

Kırgızistan Tarihinde Kız Kaçırma

Asel Ömürbek Kızı

Ulusal Kırgız Bilimler Akademisi

Felsefe Hukuk Ve Sosyo-Politik Arařtırma Enstitüsü

aselomurbekkyzy08@gmail.com

Özet

Kız kaçırma, Kırgız toplumunun en yakıcı sosyal sorunlarından biri haline gelmiştir. Günümüzde Kırgız kızları kaçırılarak kendi istekleri dışında evlendirilmektedir. Kırgızistan'da her yıl toplamda 10.000 ila 15.000 kız çocuğu kaçırılıyor. BM'ye göre, cumhuriyetteki her beşinci evlilik, kız kaçırmanın sonucudur. Kız kaçırma töre mi yoksa suç mu?

Anahtar kelimeler: Kız kaçırma, suç, kız, cinsiyet eşitsizliği, sosyal eşitsizlik

Kidnapping of Girls in Kyrgyzstan History

Kidnapping of girls has become one of the most burning social problems of the Kyrgyz society. Today, Kyrgyz girls are kidnapped and married against their will. In total, from 10,000 to 15,000 girls are kidnapped in Kyrgyzstan every year. According to the UN, every fifth marriage in the republic is the result of bride kidnapping. Is bride kidnapping a custom or a crime?

Key words: Abduction, crime, bride, gender inequality, social inequality.

Giriř

İnsan hak ve özgürlükleri devredilemez ve doğuştan herkese aittir (28 Aralık 2016 tarih ve 218 sayılı Kırgız Cumhuriyeti Kanunu). Kırgız Cumhuriyeti Anayasası, bir kişinin anayasal hak ve özgürlüklerini garanti eder. Kişi özgürlüğü ve dokunulmazlığı hakkı, ceza hukuku normları tarafından korunmaktadır. Kız çocuklarının kaçırılması, bir kızın namusuna, özgürlüğüne ve onuruna yönelik

saldırıyı içeren insan hakları ihlallerinin en ağır biçimlerinden biridir. Kanuna göre, bu tür eylemler cezai olarak cezalandırılabilir bir eylemdir (Kırgız Cumhuriyeti Ceza Kanunu, Madde 125). Kırgızistan'da son üç yılda 24.000 kız çocuğu kaçırma vakası kaydedildi. Bu tür veriler Cumhuriyet Ombudsmanı tarafından verildi. Kızların kaçırılmasıyla sonuçlanan evliliklerin çoğunun sonradan ayrıldığını kaydetti. Kriz Merkezleri Derneği'nin verilerine göre Kırgızistan'da her beş evlilikten biri zorla yapılıyor. Bu sorunlar, adam kaçırma cezasının artırılmasının önerildiği ülkenin parlamentosunda defalarca tartışıldı. Kırgızistan'da kız çocuk kaçırma suç sayılıyor. Ancak, mağdurlar pratikte polise başvurmuyor. Son 12 yılda Kırgızistan polisi sadece 150 zorla evlendirme vakası kaydetti. Bu ve diğer birçok durum, gelin kaçırma olayının varlığından dolayı araştırmannın gidişatını önceden belirlemiştir.

Bu fenomen yasaya, Şeriat'a, hatta Kırgızların eski geleneklerine - çöpçatanlığa aykırı olmasına rağmen, kız hırsızlığının insanlar tarafından bir gelenek olarak algılandığı hakkında çok fazla konuşma vardır. Peki gelini kaçırmakla kim ilgileniyor? Bu kadar vahşi, barbarca bir fenomen neden popüler hale geldi?

Kırgızistan'da Kız Kaçırma

Kız kaçırma meselesinin kendi tarihi vardır. Öyle oldu ki, Kırgızların geleneklerinde "ala kachuu" (kızları kaçıran) gibi özel bir evlilik şekli kuruldu. Ala kachuu'nun tarihsel yönü, Kırgızların eski tarihine kadar uzanabilir. Erkekler, komşu kabilelerden kendi klanlarını büyötmek için evlenme çağına ulaşmış genç kızları sadece iç savaşlar sırasında kaçırdılar. Barış zamanında, evlilik amacıyla bir kızın kaçırılması o dönem için nadir görölen bir olaydı (Abramzon, 1990:215). "Kyz ala kachuu" - kelimenin tam anlamıyla "kızı al ve kaç" olarak tercüme edilir - gelinin kaçırılması, genç bir kızın kaçırılmasıyla yapılan bir evliliştir (Kleinbach, Salimzhanova, 2011: 90). Bu gelenek, modern Kırgızistan topraklarında yaşayan göçebe halklar arasında ortaya çıktı. O zamanlar kadınlar, klanlar arasında değiş tokuş için bir "meta" görevi görüyordu ya da savaş dönemlerinde kaçırlıyordu. Kız kaçırma konusundaki araştırmacılara göre, bir kız kaçırmanın üç yolu vardır:

- İlk yöntem, bir kızı rızası olmadan kaçırmak ve ebeveynlerinin protestosuna neden olmaktır. Bu kaçırma yöntemi, kabileler arasında çekişme ve çatışmaya neden olabileceğinden nadiren kullanıldı.
- İkinci kaçırma yöntemi, kızın rızasını gerektirir, ancak ebeveynlerinin protestosuna neden olur. Bu yöntem çoğu durumda ataerkil zamanlarda o zamanın geleneklerine karşı bir protesto olarak uygulandı.
- Üçüncü yol ise, düğün için yüksek maliyetlerden kaçınmak için her iki tarafın ebeveynleri karşılıklı anlaşmaya vardığında ve genç adam gelini kaçırdığında, sahte adam kaçırma. Evlenmek isteyen bir adam başlık parasını ödeyecek durumda değilse, önce küçük bir miktar öder, sonra kızla onun kaçırılması konusunda pazarlık ederdi. Bundan sonra, adamın babası kızın babasını ziyaret etmek ve oğlu için af dilemek zorunda kalırdı. Bu ziyarete "gelinin akrabalarının huzuruna çıkmak" anlamına gelen aldyna tushu denir. Uzlaşmadan sonra, kızın annesi damadın ebeveynlerini ziyaret ederek onunla bir çeyiz getirdi.

Kırgız örf ve adet hukuku araştırmacısı S.K. Koconaliyev, devrim öncesi Kırgız toplumunda, bir kızın kaçırılması, kabile bölünmelerinin varlığından kaynaklanıyordu. Ensest ölümle cezalandırılırdı ya da aile cezasıyla değiştirilirdi (Koconaliyev. 2000: 141). Birçoğu, bir klandan bir eş almayı kabul edilemez buldu, başka bir klandan bir eş aramak zorunda kaldı. Araştırmacı N. Izraztsov, geçen yüzyılın sonunda, herhangi bir zorla geri çekilmenin, kaçırılanın ebeveynlerinin ait olduğu türe bir hakaret olarak kabul edildiğini ve "barymta'nın (akrabalar tarafından bir saldırı organizasyonu) eşlik ettiğini yazdı (Koconaliyev. 2000: 141) ve bazen katliamla: ve böylece kız tatmin olana kadar".

Bu nedenle, bir kızın zorla evlendirilmek üzere kaçırılması, geçmişte onun özgürlüğüne ve haysiyetine yönelik bir ihlal olduğu kadar, anne ve babasının haysiyetine yönelik bir ihlal ve tüm aileye yönelik bir hakaret olarak kabul edildi. Ülkemizin bağımsızlığını kazanmasıyla birlikte yeni bir ekonomik istikrarsızlık dönemi ortaya çıkmıştır. Ahlaki ilişkilerin düzeyinin değişmesi, kaçırılan ve zorla evlendirilen kadın sayısında önemli bir artışa yol açmıştır. Yerel geleneklerin kalıntılarının zar zor için için yanan ilkelleri yeniden canlanmaya başladı. Bir kızın olumsuz bir fenomen olarak kaçırılması, toplumun manevi ve ahlaki gelişimi alanında ne kadar bozulmanın arttığını açıkça göstermektedir. Kızları kaçırmak, evlilik başlatmanın neredeyse yaygın bir yolu

haline geldi. Yetkililerin savaştığı kalıntı yeni bir gelişme aldı. Ayrıca, kızların zorla evlendirilmek üzere kaçırılması çeşitli nedenlerle varlığını sürdürmektedir. Bunlardan biri sosyal tabakalaşmadır. Zengin bir kızın ailesi onun fakir bir adamla evlenmesine asla izin vermez ve sevgilisini çalmaktan başka çaresi yoktur. İkincisi, geleneğe bir övgüdür. Ancak daha sık olarak başka bir biçimde: kaçırma başlık parasını ödemekten muafır, bu nedenle maliyeti çok daha düşüktür. Üçüncüsü, nüfusun düşük yasal bilincidir. Dördüncüsü, genç kızlar kocanın evinde çalışmak için kaçırılıyor ve ek bir işgücü muamelesi görüyor. Ayrıca kolluk kuvvetlerinin yetersiz çalışmasına da dikkat edilmelidir. Kız kaçırma vakaları daha fazla duyurulsaydı ve bunu yapan gençler için davalar açılışaydı, büyük olasılıkla bu tür suçlar daha az olurdu.

Kız Kaçırma Suçu

Son yıllarda, ceza kanununun bu eylemler için cezai sorumluluk öngörmesine rağmen, kadınlara yönelik bu tür bir ayrımcılık biçimi, zorla evlendirme (kızların kaçırılması) ve kızların erken yaşta evlendirilmesi gibi daha yaygın hale gelmiştir. Bu formlardan bazılarında, gelin için bir fidye olan kalym'in kabulü ve ödenmesi eşlik eder. Ve şu anda, kadınların kendi iradesi dışında evlenmek için kaçırılmasıyla ilgili suçlar sorunu, kalıplarını ve dinamiklerini incelemek açısından önemlidir.

Kırgız Cumhuriyeti tarafından kabul edilen toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin uluslararası ve ulusal belgelere rağmen, kız çocuklarının evlilik amacıyla kaçırılması sorunu ciddi boyutlardadır. BM'ye (BM 17.02.22) göre, Kırgızistan'da her yıl kadınlara ve kızlara karşı cinayet, yaralanma, tecavüz ve zorla evlendirme dahil 3.500.000'den fazla suç işleniyor. STK Kadınlara Yardım Merkezi'nin (CW) hesaplanan verilerine ve Kyz-Korgon Enstitüsü'nün verilerine göre, 2020 yılı için bu tür suçlara ilişkin 1.500 vakadan sadece bir tanesinde mahkeme kararı çıktı. İstatistiklere göre Kırgızistan'da her gün 12, 1 yılda 11.800 gelin kaçırma olayı meydana geliyor ve bunlardan 2 bin Kırgız kadına tecavüz ediliyor.

Aynı zamanda, Kırgızistan'da resmi olarak sadece birkaç kız kaçırma vakası kayıtlıdır. Kırgız makamları, zorla evlendirilmek üzere kaçırılan kadınlara ilişkin verileri yayınlamıyor. 2019'da İçişleri Bakanlığı, polisin ilk altı ayda potansiyel kızların kaçırılmasına ilişkin gerçeklerle ilgili 118 ceza davası açtığını bildirdi. 2018 yılında bakanlık, ala kachuu olayıyla ilgili olarak polise beş

yıl içinde 895 başvuru yapıldığını, 168 davanın açıldığını, diğer başvuruların geri çekildiğini bildirdi. mahkeme çeşitli nedenlerle Daha sık olarak bu, tarafların Kırgız Cumhuriyeti Ceza Kanunu'nun 128. Maddesi (CEZA KANUNU, 2021/2022) uyarınca uzlaştırılmasından kaynaklanmaktadır, ancak bir kız çocuğu kaçırıldığında, özgürlük, namus ve namusa karşı suçlar da dahil olmak üzere çeşitli suçlar vardır. (bireyin haysiyetine, cinsel bütünlüğüne ve cinsel özgürlüğüne, ailesine ve reşit olmayanlara karşı)

İnsan hakları aktivistlerinin çabaları sayesinde 2013 yılında ala kachuu'nun cezası 10 yıla çıkarıldı. 2017 yılında Türk Ceza Kanunu'nun güncellenmesiyle, evlilik için adam kaçırma cezası (Kadın hakları ve korunmaları.2017) 5 yıldan 10 yıla kadar hapis, zorla evlendirme ise iki buçuk yıla kadar hapis veya 300 bin lira adli para cezası ile cezalandırılır. (somlar 3,5 bin dolardan fazla).

Daha önce, 17 yaşın altındaki kişiler küçük olarak kabul edildi, ancak şimdi 18 yaşından küçük bir kızı kaçırmaktan bir vatandaş sorumludur. Ayrıca suçluya 180.000'den 220.000 soma kadar para cezası verilir. Para cezası bir ay içinde ödenmezse, ceza tutarı iki katına çıkar. Cezayı iki yıl içinde ödemeyenler başka bir maddeye göre suçlu bulunacak. Ayrıca zarar gören taraf karşı iddiada bulursa dahi ceza davası kapatılamaz.”

"Ala kachuu" - bir kızı rızası olmadan kaçırmak, eski günlerde Kırgızistan'da yaygın bir uygulama değildi. Bu, zorlama ve şiddete yol açtığı için eski adetin tamamen yasadışı ve biraz çarpıtılmış bir versiyonudur. Özellikle tecavüze uğrayanlar tecavüzcüyle evlenmeye zorlandıklarından, bu, lekeli bir kadın olarak kabul edilen, evlilik öncesi veya evlilik dışı "cinsel ilişki" yaptığı görülen ailenin "namusunu" geri kazandırmak olarak görüldüğü için.

Kırgız Cumhuriyeti Ceza Kanunu'nun 155. Maddesi uyarınca kolluk uygulamalarının bir analizi, tamamlanmış bir soruşturma temelinde daha sonra adli makamlara devredilen ceza davası açma vakalarının son derece nadir olduğunu ve mahkeme tarafından verilen cezaların olduğunu göstermektedir. Söz konusu maddelerde öngörülen yaptırımlar önemsizdir. Genç kızlar genellikle yasal cehaletleri ve toplumda hakim olan klişeler nedeniyle başvuramazlar. Ancak başvurular alınsa bile, polis memurları, yasaların öngördüğü tedbirlerin alınmasından ziyade tarafların uzlaşmasını ve daha önce yapılan başvurunun reddedilmesini desteklemeyi tercih edeceklerdir. Kırgızistan'daki polis memurlarının bu tür ilişkileri nedeniyle, daha sonra öldürülen bir kızın (Baymuratova K., 2021, 11-14) kaçırılmasıyla başka bir trajik hikaye yaşandı. Yüzlerce insan, 5 Nisan 2021'de başkentte zorla evlendirilmek üzere kaçırılan ve ardından Bişkek'in güneyindeki bir

tarlada boğularak öldürülen Aizada Kanatbekova'nın öldürülmesine yanıt olarak Bişkek ve Oş'ta düzenlenen miting için bir araya geldi. Göstericiler polis müdürünün istifasını istedi. Bununla birlikte, ülkenin üst düzey liderlerinden hiçbiri protestocuların ana talebini karşılamadı ve hem İçişleri Bakanlığı hem de Bişkek polis departmanı başkanları hala görevlerinde.

Damadın ebeveynlerinin davranışları da kınanmalıdır. Çoğu zaman, bir erkeğin yabancı bir kızı kaçırmaya karar vermesi ve böylece bir suçun işlenmesine katkıda bulunması ısrarlarıdır. Sonuçta, birçoğu bunun sadece bir gelenek ve bir aile kurmanın başka bir yolu olduğuna inanıyor. Ve daha da çarpıcı olanı, kaçak kızların kınanması, sanki cüzzamlı ve lanetliymiş gibi her seferinde neredeyse parmağını işaret etmesidir. Kaçırıldıysanız, kibar olun, aksi takdirde talihsiz bir kaderiniz olacağına inanılıyor. Bundan korkan birçok kız hala kaderlerine katlanıyor ve kalıyor. Bu durumda, bu tür ailelere pek mutlu denilemez.

Kız Kaçırmanın Sosyolojik Yönü

Bir kızın kaçırılması toplumumuzun acı verici sorunlarından biridir. Bu fenomen, elbette, cinsiyete dayalı şiddete atıfta bulunur. Çünkü bir kadının özgürce bir eş seçme, hayatındaki sorunları bağımsız olarak çözme hakkı ihlal edilir. Bu durumda, kadın için tüm kararlar kaçırmayı başlatanlar tarafından verilir: arkadaşları, akrabaları. Genellikle kızların kaçırılmasına fiziksel zorlama, psikolojik baskı eşlik eder. Kurban, damadın yaşlı akrabaları tarafından ikna edilir. Çoğu kişi bu olayı Kırgız halkının bir geleneği olarak kabul eder, ancak önceden izin alınmadan kızların kaçırılmasının geleneklerle hiçbir ilgisi yoktur. Ala kachuu bir adam kaçırmadır. Sığır, eşya, araba ve diğer mallar çalınırsa bu suç sayılır.

Buna göre, olumsuz sosyal sonuçları olduğu için devlet politikası bu sorunu çözmeyi amaçlamalıdır. Kadının rızası dışında evlenmek için kaçırılması suç olarak daha ağır şekilde cezalandırılmalıdır. Sonuçta, genel olarak insan özgürlüğünden bahsediyoruz. Bu suç için önceden hazırlanırlar, komplo kurarlar, akraba ve arkadaşlar, suç ortakları toplarlar. Arkadaşlar sözde nişanlının kızı zorla arabaya koymasına yardım eder. Ve eve vardıklarında, “ganimetleriyle” bu “kahramanlar”, çalınanları zorla eve getiren akrabalar tarafından karşılanır. Bir de ona zorla atkı atıyorlar. Genellikle dini ayin "nike" gerçekleştirmeye hazır bir molla da vardır. Buna ek olarak,

Kırgızistan Tarihinde Kız Kaçırma

araştırmacılara ve kriz merkezlerine göre, bir kızın kaçırılmasına sıklıkla tecavüz (Kırgız Cumhuriyeti Ceza Kanunu'nun 129. Maddesi) ve bir kadını bir suça girmeye zorlama gibi yaygın olan heterojen suçların bir kombinasyonu eşlik ediyor. (öngörülen evlilik) (Kırgız Cumhuriyeti Ceza Kanunu'nun 155. Maddesi).

Modern kadının kendi iradesi dışında evlenmek için kaçırılması sürecinin gerçekleştiği durumlarda bazı "kurallar" da vardır. Kızın zorla arabaya bindirilmesi, tehdit edilmesi, bazı durumlarda saldırıya uğraması, özgürlüğünün kısıtlanması, ayaklarını ve ellerini bağlama gibi eylemlerle kaçırma olayının kendisi açık bir suç olarak değerlendirilebilir. Bu durum 2018 yılında Bişkek'te yaşandı. Adam polis merkezinde gelini kaçırdı ve ardından bıçaklayarak öldürdü (Kadırbekov T. Sputnik, 2018:3). Trajedi, 27 Mayıs'ta Kırgızistan'ın Kara-Balta kentinde meydana geldi. Akşam geç saatlerde, kolluk kuvvetleri, bir kızın evlilik amacıyla kaçırıldığına dair bir mesaj aldı, ayrıca bir arabayı alıkoymak için bir yönlendirme aldılar. Araba bulundu ve durduruldu. Anlaşıldığı üzere, bir sürücü tarafından sürüldü, kabinde ayrıca iki yolcu vardı: 30 yaşında bir kaçırılan insan ve 20 yaşında bir kız. Üçü de polis merkezine götürüldü. Karakolda görevli memur evrak işlemlerini başlattı. Kız, vatandaşların kabul odasında kaldı. Bir süre sonra, kaçırılan insan kızın yanına geldi ve kapıyı içeriden kapadı, odadan gürültü ve boğuşma sesleri geldi. Polis memurları kapıyı kırdı ve kanlar içinde bir kız buldu. Ön bilgilere göre insan, kızını ve kendisini bıçakladı. İkisi de hastaneye götürüldü, ancak boşunaydı: kız, bilinci yerine gelmeden yoğun bakımda öldü. Kaçırılan insan 20 yıl hapis cezasına çarptırıldı ve arkadaşı bir kızın kaçırılmasında suç ortaklığı yapmaktan yedi yıl hapis cezasına çarptırıldı (Tokoeva 2021: 9).

Bazı durumlarda, kaçırılan kızın akrabaları onu geri getirmeyi başarır, ancak çoğu kızlarını kolluk kuvvetlerine başvurmadan getirildikleri yerde bırakmayı tercih eder. Böylece bu suç türü gecikme niteliği kazanır. Uzmanlar oldukça kötü istatistiklerden bahsediyorlar. Yani, on evlilikten altısı, evli yaşamın ilk yıllarında dağılıyor. Ne yazık ki, istatistikler binlerce kadının sakat kaderi hakkında sessizdir. Hatta bazıları 20 yaşında bile değildir.

Ayrıca cumhuriyette erken yaşta evlilikler olağan hale geldi. Bu kızların çoğunun lise diploması bile yoktur. Erken evlilikler tehlikelidir, çünkü bir kişi olgunlaşmamışlığı nedeniyle anlamaz, yetişkin endişelerinin omuzlarına düştüğünü, tamamen farklı bir hayatın başladığını anlamaz. Ve herkes bununla başa çıkamaz. Sorunun anlaşılması ve farkındalığı, bir kadının çocuklar için sonsuz

bakımla meşgul olduğu, hayatı düzenlediği yıllar boyunca gelir. Hiç kimse bu tür bir hilenin sonuçlarını derinlemesine araştırmaz.

İnsan hakları grupları, Kırgızistan'da her yıl en az 15.000 kadın ve kızın kaçırıldığını iddia ediyor. İstatistiklere göre, bu tür evliliklerin % 50'den fazlası dağılıyor. Nüfus dairesinde devlet kaydı olmaksızın sadece dini âdetlere göre yapılan evliliklerde, bu tür evliliklerin feshi mahkemede düşünülemez. Eşlerin, çoğu zaman kadınlar olmak üzere, herhangi bir eşin haklarının ihlaline yol açabilecek herhangi bir mülkiyet hakkı ve yükümlülüğü bulunmamaktadır. Çocuk sahibi olmak mülkiyet anlaşmazlıklarını daha da şiddetlendiriyor. Zorla evlendirmelerin sayısındaki artışla bağlantılı olarak, kadın ve çocukların mülkiyet haklarını korumak amacıyla, Kırgız Cumhuriyeti Jogorku Keneş'in bazı milletvekilleri, devlet kayıt belgesinin bulunmasını sağlayan bir yasa tasarısı geliştirdiler. Evliliğin kutsanması için dini ayinler yapılırken sicil dairesi tarafından evlilik.

Kız Çocuklarının Kaçırılma Sebepleri

Kız çocuklarının çalınması ve zorla evlendirme ile mücadele yöntemlerini belirlemek için bu sosyal olgunun varlık nedenlerini bilmek gerekir. Kırgızistan'da kız çocuklarının kaçırılma nedenleri şunlardır:

1. Ekonomik fayda: Hırsızlıkla birlikte düğünle ilgili maliyetler büyük ölçüde azalır. Evlilik vesilesiyle bir kutlama yapma zorunluluğu tamamen ortadan kalkar, ayrıca geleneksel kalym ödeme zorunluluğu da ortadan kalkar.
2. Damadın akrabaları, tek başına evlenemeyecek olan (örneğin zihinsel, fiziksel hastalık nedeniyle) oğulları için kızını çalar;
3. Kız, her iki tarafın da uzun zamandır üzerinde anlaştıkları evliliğe razı olmaz;
4. "Geldim - Gördüm - Yendim" ilkesine göre hayvan içgüdüğü;
5. Cezasızlık konusunda güven.

Bu tür sorunların devlet düzeyinde ele alınması gerekir. Nüfusa suçun sonuçlarını açıklamak, kaçırma mağdurlarına yardım ve destek için kapsamlı programlar ve önlemler geliştirmek için bir dizi önlemin uygulanması gerekmektedir. Bunlar şunları içermelidir:

Kırgızistan Tarihinde Kız Kaçırma

- Kadınların zorla evlendirilmek üzere kaçırılmasıyla mücadelede kadınlarla, aile ve gençlik konularında çalışan kamu ve özel yapıların tüm faaliyetlerinin koordinasyonu;
- Kızların zorla evlendirilmek üzere kaçırılmasıyla mücadele etmek ve bunları önlemek için kolluk kuvvetlerinin çalışmalarını iyileştirmek;
- Bir kadının kendi isteği dışında evlenmek için kaçırılmasının kadınların sağlığı ve esenliği için ciddi bir tehdit olduğunu halka anlatarak halk eğitimini güçlendirmek.

Böylece kızların rızası olmadan kız kaçırma pratiği, kızların rızasıyla olduğundan daha yaygın hale geldi ve birçok genç, özellikle cezasız kaldıkları için kızların rızası olmadan kaçırılmasının bir gelenek olduğuna inanmaya başladı. . Ve sonuç olarak, Kırgızistan tarihi, kadınların özgür seçim haklarını nasıl savunduklarını ve bu nedenle bir kadını evlenmeye zorlamanın biçim, güdüler, buna yol açan tarihsel kökler ne olursa olsun, tecavüz türlerinden biri olduğunu göstermektedir. bir kadının özgürlüğü. Özgür bir toplumda, bir kadının haklarının ihlaline, kişilik özgürlüğünün ihlaline yer olmamalıdır. Bir kadın kaderini kendi takdirine ve iradesine göre yönetmeli ve devlet de bu hak ve özgürlüklerin gerçek anlamda kullanılmasını elindeki tüm araçlarla güvence altına almalıdır.

Destanlarda Kız Kaçırma

Kırgız destansı yaratıcılığına dönersek - büyük destansı "Manas", o zaman Manas, tüm çöpçatanlık kurallarına uyararak ve onu kaçırmadan Kanıkey ile evlenir. "Olcobay ve Kışımcan", "Kulmirza ve Aksatkin" destanlarında, kadınların kaderi hakkındaki hikayeler önemli bir yer işgal ediyor. Kınamaktan korkmazlar, geleneklerin aksine, aşklarını seçtikleri kişiye ilk itiraf edenlerdir. Özgür seçim haklarını savunan Kishimzhan ve Aksatkyn, yerleşik dini normlara karşı mücadelede ölüyorlar. Ve "Janyl Mirza" ve "Saykal" destanlarının ana karakterleri, güzellik, hassasiyet, bilgeliğe ek olarak, cesaret, kararlılık, cesaret ve en önemlisi özgür olma arzusu gibi özelliklerle karakterize edildi. Kahramanlar, erkek kahramanlarla, halklarının özgürlüğü ve mutluluğu için savaşçılarla her şeyde eşittir. Özgürlüğü seven ve bağımsız Janyl Myrza ve Saikal, insanların adat normlarından kurtulmuş bir kadın hayalini somutlaştırıyor.

Sonuç

Kırgızistan tarihi, kadınların özgür seçim haklarını nasıl savunduklarını ve bu nedenle bir kadını evlenmeye zorlamanın biçim, güdüler, buna yol açan tarihsel kökler ne olursa olsun, tecavüz türlerinden biri olduğunu göstermektedir. Özgür bir toplumda, bir kadının haklarının ihlaline, kişilik özgürlüğünün ihlaline yer olmamalıdır. Bir kadın kaderini kendi takdirine ve iradesine göre yönetmeli ve devlet de bu hak ve özgürlüklerin gerçek anlamda kullanılmasını elindeki tüm araçlarla güvence altına almalıdır.

Kaynaklar

1. Abramzon S.M. Kırgızlar ve onların etnogenetik, tarihi ve kültürel bağları. - Frunze: Kırgızistan, 1990. - 245.
2. Kleinbach R., Salimzhanova L. “Kyz ala kachuu” ve Kırgız adet: Kırgızistan'da gelin kaçırma ve gelenek hukuku. Orta Asya Çalışmaları // Etnografik İnceleme. 2011. - 90.
3. Kozhonaliev S.K. Kırgızların örf ve adet hukuku. - Bişkek, 2000. - S. 141.
Gazete Makalesi:
4. Vecherniy Bishkek,2021, “Kyz ala kachuu” . 17 Şubat s 25.
İnternet Kaynakları:
5. Sultanalieva S. Gelin kaçırma - suçtan geleneğe.
[http://kghistory.akipress.org/unews/un_post:1950\(02/17/22\)](http://kghistory.akipress.org/unews/un_post:1950(02/17/22))
6. BM'nin gelin kaçırma ve çocuk yaşta evlilik açıklaması
[https://www.unicef.org/kyrgyzstan/ru\(17.02.22\)](https://www.unicef.org/kyrgyzstan/ru(17.02.22))
7. Baymuratova K., Aizada Kanatbekova'nın kaçırılması ve öldürülmesi. Olayların kronolojisi. [https://kloop.kg/blog/2021/04/09/pohishhenie-i-ubijstvo-ajzady-kanatbekovoj-hronologiya-sobytij/\(27.02.22\)](https://kloop.kg/blog/2021/04/09/pohishhenie-i-ubijstvo-ajzady-kanatbekovoj-hronologiya-sobytij/(27.02.22))
8. Kadirbekov T. Polis merkezinde gelini kaçıran adam, ardından bıçaklayarak öldürdü. [https://ru.sputnik.kz/20180529/kyrgyzstan-nevesta-policiya-ubiystvo-5795871.html\(27.02.22\)](https://ru.sputnik.kz/20180529/kyrgyzstan-nevesta-policiya-ubiystvo-5795871.html(27.02.22))

9. Tokoeva A. “Bir buçuk ay sonra dayaklar başladı.” Ala kachuu kurbanı olan kızların hikayeleri - "gelin hırsızlığı"nın Kırgız versiyonu [https://mediazona.ca/article/2021/04/22/stolen\(27.02.22\)](https://mediazona.ca/article/2021/04/22/stolen(27.02.22))
Devlet belgeleri:
10. Kırgız Cumhuriyeti Ceza Kanunu, 2021/2022
11. Kırgız Cumhuriyeti Ceza Kanunu (28 Ekim 2021 Tarih ve 126 Sayılı Kırgız Cumhuriyeti Kanunu ile Çıkarılmıştır). (18 Ocak 2022 tarih ve 4 sayılı Kırgız Cumhuriyeti Kanunu ile değiştirilen şekliyle).
12. 28 Aralık 2016 Tarihli ve 218 Sayılı Kırgız Cumhuriyeti Kanunu, Madde 16.
13. Kırgız Cumhuriyeti Ceza Kanunu, Madde 155
14. Kırgız Cumhuriyeti Ceza Kanunu, Madde 128
15. Kırgız Cumhuriyeti'nde ceza infaz sisteminde reform sürecinde insan hakları. – Bişkek, 2017
16. Kadın hakları ve korunmaları. – Bişkek, 2020.